

1997-01-21

Verksamhetsberättelse 1996

Arbetsgruppen föreslår följande verksamhetsberättelse för 1996.

Vattenvårdskommittén har under året bestått av följande personer:

Ordinarie ledamöter	Suppleanter	Miljönämnd
Bo Lindblom v. ordf.	Anita Alfastorp*	Eslöv
Mariet Brandwijk	Rebecka Phersson	Kävlinge
Göran Nyström ordf.	Hans Borg	Landskrona
Stefan Andersson	Kjell Kristensson	Svalöv

* Anita Alfastorp har ersatts av Hans Andersson den 1 oktober 1996.

Arbetsgruppen har bestått av följande tjänstemän:

Representant	Ersättare	Miljöförvaltning
Eva Tronarp bitr. sekr.	Jan Löf	Eslöv
Björn Sanzén		Kävlinge
Högni Hansson sekr.	Olle Nordell	Landskrona
Thomas Arnström	Petter Ljungberg	Svalöv

Årsmötet

Årsmötet hölls den 25 april 1996 på Röstånga Gästis i Svalövs kommun.

Till ordförande i kommittén till nästa årsmöte valdes Göran Nyström, Landskrona och till vice ordförande Bo Lindblom, Eslöv. Till sekreterare till nästa årsmöte utsågs Högni Hansson, Landskrona och till biträdande sekreterare Eva Tronarp, Eslöv. Ordförande, vice ordförande och sekreteraren utsågs att teckna kommitténs firma.

Efter årsmötet redogjorde Johan Krook, Ekologgruppen, för vattenkontrollen. Limnolog Balint Wagner från Ekologihuset vid Lunds Universitet berättade om djurlivet i nyanlagda dammar. En videofilm om Salixodlingar visades som förberedelse inför eftermiddagens studiebesök. Efter årsmötetslunchen besöktes Salixodlingarna vid Kågeröd. Reningen av avloppsvatten med hjälp av energiskogsodlingar demonstrerades.

Postadress	Kontorsadress	Telefon	Telefax	Postgironr
261 80 Landskrona	Stadshuset Drottninggatan 7	0418-79 849	0418-79403	1 23 45-5

Uppmärksamhet i massmedia

Kommitténs verksamhet har förutom i dagspressen uppmärksammats i Sveriges Fiskevattenägareförbunds tidskrift Fiskevård och Skånska Lantmännens tidskrift Skåneland.

Remisser

Handlingsprogram för Agenda 21 i Eslöv

Kommittén har i sitt yttrande över Eslövs förslag till lokalt handlingsprogram för Agenda 21 påpekat att för att nationella miljömål skall kunna uppnås kan det, i områden med hög miljöbelastning, krävas åtgärder som överstiger det nationella målet för riket. Vidare har kommittén pekat på problemen med bekämpningsmedelsrester i yt- och grundvatten och uppmanat till kraftfulla åtgärder. Kommittén i sitt yttrande velat uppmärksamma Eslövs kommun på de stora befintliga och potentiella natur- och rekreationsvärden som vattendraget har.

Kampen mot alger och miljögifter (SNV rapport 4561)

Kommittén har lämnat ett yttrande på Naturvårdsverkets redovisning av ett regeringsuppdrag. Kommittén ställde sig kritisk till rapportens innehåll och påpekade flera brister. Kommittén framhöll att kunskaperna om kvävet negativa effekter på havet och kusterna är tillräckliga för att åtgärder skall kunna vidtas redan nu. Kommittén lämnar förslag på åtgärder och lagändringar som kan bidra till att de nationella miljömålen uppfylls.

Utredningar mm

Saxån-Braåns befintliga och potentiella natur- och rekreationsvärden.

En utredning om vattendragets natur- och rekreationsvärden har slutförts under året. Utredningen ger även anvisningar om vilka åtgärder som behövs för att bibehålla och utveckla natur- och rekreationsvärdena.

Dagvattenundersökning

Undersökning av dagvattenpåverkan i vattendraget har slutförts under 1996.

Videofilm.

På kommitténs initiativ har en produktion av en videofilm om de västskånska vattendragens värden, historia, problem och framtid har inletts tillsammans med övriga vattendragsorganisationer i regionen.

Samverkansgrupper i små delavrinningsområden

Kommittén har inletts ett samarbete med Malmöhus läns Hushållningssällskap, LRF, Skånska Lantmännen och Länsstyrelsens lantbruksenhet med syftet att bilda så kallade samverkansgrupper i mindre delavrinningsområden. Samverkansgrupper skall i bestå av lantbrukare (och eventuellt andra aktörer som påverkar vattendrag eller naturmiljön i vattendragets närhet) i mindre gemensamt delavrinningsområde. Gruppen kan bestå av ett tjugotal personer som samverkar för att nå bästa möjliga resultat i den egna bäcken. Arbetet har under 1996 koncentrerats kring Välabäcken och Örstorpsbäcken och basen i arbetet har varit individuell rådgivning till lantbrukare rörande bekämpningsmedels- hantering. I samband med rådgivningen har lantbrukarna informerats om kommitténs

verksamhet och samverkansgrupper initierats. Kurser om anläggning av dammar och våtmarker samt effektivt växtnäringsutnyttjande på gårdsnivå har genomförts.

Öresunds Kust och Våtmarksprojekt.

Under ett seminarium i Eslöv den 20 september 1996 bildades en samverkansgrupp med namnet Öresunds Kust och våtmarksprojekt. I gruppen ingår bl a representanter från vattendragsorganisationerna i västra Skåne, länsstyrelsen, danska myndigheter, LRF och kommunförbundet. Samverkansgruppen skall verka för att närsaltbelastningen på havet och tillståndet i vattendragen förbättras. Anläggande av våtmarker, dammar och skyddszoner är en viktig metod för att reducera problemen i Öresundsregionen. Kommittén ordförande ingår i gruppen.

Kompensationsåtgärder för västkustbanans ingrepp i vattendraget

Arbetsgruppen har begärt precisering av vilka kompensationsåtgärder som kommer utföras för de ingrepp som västkustbanan anläggande kommer att medföra. Kommittén bidrar gärna med synpunkter på lämplig utformning av kompensationsåtgärder i de berörda delarna.

Antal möten under året

Under verksamhetsåret har kommittén sammanträtt 3 gånger och arbetsgruppen 2 gånger.

Sammanfattning av vattenkontrollen 1996

Sammanfattningen av vattenkontrollen under 1996 redovisas vid ett senare tillfälle eftersom nödvändiga flödesdata från SMHI först levereras under mars månad. En sammanfattning av vattenkontrollen kommer att biläggas verksamhetsberättelsen som ett supplement.

Projektering och åtgärder i vattendraget

Under året har följande förberedande arbeten, projekteringar och åtgärder utförts:

- Inledande undersökningar för att klarlägga om möjligheter att restaurera gamla översilningsängar vid Torrlösa föreligger.
- Dammarna vid Årup i Svalövs kommun har genomförts.
- En damm som motar dagvatten från halva Eslöv har anlagts.
- Inledande arbeten för att kunna utföra natur- och landskapsvårdande åtgärder mellan Dösjebro och Trää har påbörjats.
- Diskussioner om möjligheterna att genomföra naturvårdande och rekreationsbefrämjande åtgärder med hjälp av arbetsmarknads politiska åtgärder har påbörjats.
- En mindre damm i Örtorpsbäcken har anlagts som en biprodukt av en dammanläggning Vid Tågarp.

Diskussioner med centrala myndigheter

Miljödepartementet och jordbruksdepartementet

På kommitténs initiativ genomförde vattendragsorganisationerna i västra Skåne i juni 1994 en uppvaktning av miljödepartementet angående behovet av statliga medel för åtgärder i de västskånska vattendragen som syftar till att minska närsalttransporten till havet. Kommittén erhöll ett brev från miljöminister Anna

Lindh i januari 1996 som svar på vattendragsorganisationernas uppvaktning. Brevet är positivt till de föreslagna åtgärderna och dess betydelse för den biologiska mångfalden uppmärksammas. I april hade kommittén besök av tjänstemän från miljödepartementet och jordbruksdepartementet för att diskutera och studera ovanstående frågor.

Riksdagens jordbruksutskott

I augusti hade kommittén även ett besök av jordbruksutskottets socialdemokratiska grupp. Vid föredragningarna som rörde bl a ekologiskt lantbruk, bekämpningsmedelsrester i grund- och ytvatten, behov av dammar, våtmarker och skyddszoner i västra Skåne, problem med att nyttja EU:s miljöstöd mm var förutom kommittén representanter från Länsstyrelsen och LRF närvarande. Efter föredragningarna genomfördes en exkursion där nyanlagda dammar och restaurerad naturmiljö förevisades. Dessutom gjordes ett studiebesök på ett ekologiskt lantbruk.

Handlingsprogram för vatten- och landskapsvård inom Saxån-Braåns avrinningsområde.

För att komma till rätta med problemen kring övergödningen av våra hav och vattendrag har en rad olika beslut fattats, på såväl internationell och nationell nivå som på regional och lokal nivå. Som ett led i uppföljningen av dessa beslut har Ekologgruppen AB genomfört en utredning att ge förslag på hur näringsämnesförlusterna från marken kan minskas, och hur landskapets förutsättningar för att hysa ett rikt djur- och växtliv kan förbättras, inom Saxån/Braåns avrinningsområde. Syftet med rapporten är därför att:

- Diskutera en långsiktig målsättning och ge förslag till åtgärder som minskar när-salttransporten ut i Öresund och som ger positiva effekter för landskapet och naturförhållandena inom Saxån-Braåns avrinningsområde
- Ge förslag till handlingsprogram för genomförande av föreslagna åtgärder
- Ange lägen inom området där det finns förutsättningar för anläggning av dammar/våtmarker

Rapporten har en allmän del där vi ger en kortfattad bakgrund samt förslag till målsättning, handlingsprogram, kostnader och ett sammanfattande åtgärdsförslag presenteras. I rapportens andra del presenteras åtgärdsförslaget i detalj uppdelat efter delavrinningsområden, totalt 9 st. Dessa är i sin tur indelade i 54 mindre delavrinningsområden och för dessa redovisas uppgifter om markanvändning, hydrologi, markläckage m m. Dessutom presenteras ett omfattande kartmaterial över undersökningsområdet. Tanken är att denna del skall vara "levande" och fyllas på med uppgifter om såväl förslag till nya lägen för åtgärder som genomförda åtgärder, allt eftersom arbetet fortskrider.

Åtgärdsförslaget är uppbyggd som en katalog över områden som är lämpliga att arbeta vidare med, vad gäller anläggning av dammar, våtmarker och skyddszoner. Underlaget till katalogen har erhållits genom informations- och diskussionsmöten med markägare i samarbete med berörda LRF-kretsar. Vid dessa möten har närvarande markägare fått möjlighet att göra en intresseanmälan. Totalt har ca 150 markägare informerats på detta sätt och av dessa har 55 stycken anmält sig

som intresserade för åtgärder (i form av t ex dammar) på sina marker. Totalt har ett 70-tal objekt med en areal av ca 30 hektar kommit fram på detta sätt.

Kostnaderna för att genomföra hela handlingsprogrammet har beräknats totalt till 44,6 miljoner kronor räknat i 1994 års penningvärde. Handlingsprogrammet föreslås genomföras på en period av 12 år.

Etapp	Tidsperiod	Åtgärdsförslag	Kostnad (milj. kr)
I	år 1 - 4	50 ha dammar 35 ha skyddzoner	12,5*
II	år 5 - 8	75 ha dammar, 15 ha skyddszoner	16,3
III	år 9 - 12	75 ha dammar	15,8
Totalt		200 ha dammar 50 ha skyddszoner	44,6

* inklusive utredning om ökad areal vintergrön mark samt uppföljning av effekter.

Kommittén har tidigare kommit överens om att nedanstående kostnadsfördelning mellan kommunerna är lämplig. Kostnaderna för kommunernas andel blir då enligt nedan för den första etappen.

Kommun	Anslag milj kr period I
Eslöv (25%)	3,125
Kävlinge (22%)	2,75
Landskrona (30%)	3,75
Svalöv (23%)	2,875
Totalt	12,5

Kommittén har tidigare även utarbetat ett förslag till samarbetsavtal mellan kommunerna och finansiering av de föreslagna åtgärderna. Dock har kommunernas under verksamhetsåret inte ställt erforderliga resurser till förfogande. Kommittén har beslutat att skriva till regeringen och begära medel för handlingsprogrammets genomförande.

Ekonomi

Budgetpost	Budgeterat 1996	Redovisat 1996*
Årlig vattenkontroll	195 000:-	193 536:-
Dagvattenkontroll	55 000:-	55 000:-
Information	115 000:-	60 000:-
Vattenvård i delavrinningsområden	50 000:-	50 000:-
Vattenföring PULS	3 000:-	3000:-
Saxån-Braåns naturvärden och möjligheter till friluftsliv	70 000:-	70 000:-
Åtgärder - projektering mm	100 000:-	17 137:-
Övriga kostnader	2 000:-	0:-
Summa	590 000:-**	448 673:-
Kostnad per kommun	~~105 000:-~~	

*Budgeten avser kalenderåret 1997 och ej som tidigare då budgeten gällt från april till april.
 ** Varav knappt 170 000 överfört från förra verksamhetsåret.

Högni Hansson
 sekreterare